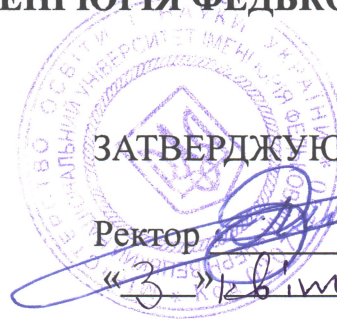

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

Ректор

Руслан БІЛОСКУРСЬКИЙ

«3» квітня 2025 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

З ОСНОВ ПСИХОЛОГІЇ

для здобуття ступеня бакалавра

(друга вища освіта за іншою спеціальністю)

**галузь знань – С Соціальні науки, журналістика і інформація
для спеціальності – С4 Психологія**

ОП «Практична психологія»

ОП «Соціальна психологія»

Схвалено вченою радою факультету
педагогіки, психології та соціальної роботи
Протокол № 9 від «03» квітня 2025 р.

Голова ради

Інна ПРОКОП

Чернівці – 2025

ПРОГРАМА

**фахового іспиту з «ОСНОВ ПСИХОЛОГІЇ»
для здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр»
(друга вища освіта за іншою спеціальністю)**

за спеціальністю – С4 «Психологія»

Вступ до психології

Предмет психології, її основні завдання на сучасному етапі розвитку. Становлення психології як науки. Психологія в системі наук. Галузі сучасної психології. Методи психологічних досліджень, основні вимоги до їх організації та проведення.

Психіка і свідомість

Поняття про психіку. Структура психіки людини. Психічні явища: процеси, стани, властивості. Мозок і психіка. Виникнення та розвиток психіки в процесі еволюції. Свідомість як найвища форма розвитку психіки.

Психічні процеси

Відчуття і сприймання як прості психічні процеси. Види відчуттів, їх характеристика. Основні властивості сприймання. Значення відчуттів і сприймання в пізнавальній діяльності людини.

Поняття про увагу, її функції та значення у житті та діяльності людини. Види і властивості уваги, особливості їх прояву. Увага і уважність.

Поняття про пам'ять і її значення в житті та діяльності людини. Процеси пам'яті: запам'ятовування, збереження, відтворення, забування. Класифікація і характеристика видів пам'яті. Взаємозв'язок різних видів пам'яті в учбовому процесі. Зв'язок пам'яті з іншими пізнавальними процесами.

Визначення та загальна характеристика процесу мислення. Зв'язок чуттєвого пізнання та мислення. Роль мислення у розв'язанні практичних завдань. Основні види мислення, їх характеристика. Основні характеристики (особливості) мислення як вищого пізнавального процесу. Взаємозв'язок мислення та мовлення. Функції та види мовлення.

Поняття про уяву, її функції та роль у навчанні та вихованні дітей. Види уяви, їх особливості. Уява і фантазія. Мрія як особливий вид уяви. Уява і творчість. Прийоми утворення образів уяви. Особливості проявів уяви у людей – представників різних професій.

Поняття про емоції та почуття, їх значення в житті і діяльності людини. Форми переживань людини: емоції, почуття, емоційні стани, пристрасті. Основні емоційні стани (настрій, стрес, афект, фрустрація, ін.), їх ознаки. Роль настрою у педагогічній діяльності та житті людини. Вищі почуття: моральні, інтелектуальні, естетичні, практичні, їх характеристики. Почуття і особистість.

Поняття про волю, її прояви та роль у життєдіяльності людини. Вольові якості особистості, їх характеристика.

Діяльність

Поняття про діяльність, її структуру. Мета, мотив, предмет і засоби діяльності. Знання, вміння та навички як компоненти діяльності, їх розвиток і взаємозв'язок. Роль навичок у навчанні та діяльності. Звички, їх види. Основні види діяльності (гра, учіння, праця, спілкування) та їх особливості.

Поняття про спілкування, його роль у житті людини. Структура процесу спілкування. Види спілкування, їх характеристика. Засоби спілкування. Стили спілкування. Спілкування як міжособистісна взаємодія і взаємовплив. Основні функції спілкування, їх характеристика та прояви.

Поняття про групи та колективи. Види груп, їх роль у житті людини. Структура міжособистісних відносин у групі. Поняття лідерства. Стили керівництва групою.

Поняття про особистість у психології. Співвідношення між поняттями «людина», «індивід», «особа», «особистість», «індивідуальність». Структура особистості. Самооцінка як складова особистості. Види самооцінки.

Властивості особистості

Поняття про темперамент. З історії вчень про темперамент. Типи темпераментів, їх психологічна характеристика. Основні властивості темпераменту.

Поняття про характер. Риси характеру, їх види. Темперамент і характер.

Характер і особистість. Формування характеру у дитячому віці.

Поняття про здібності. Види здібностей, їх характеристика. Значення здібностей у діяльності людини. Рівні розвитку здібностей. Обдарованість, талант і геніальність як вищі прояви здібностей. Здібності і особистість. Поняття про творчі здібності.

Рекомендована література

Основна література:

1. Вікова психологія: навч. посіб. / Мирослав Савчин, Леся Василенко. 6-те вид., перероб., допов. Київ : Академія, 2024. 382 с.
2. Загальна психологія : навч. посіб. / О. П. Хохліна, М. М. Дідух, С.Л.Горбенко; Нац. авіац. ун-т. Київ : НАУ, 2024. 122 с.
3. Загальна психологія : підруч. для студентів вищ. навч. закл. / за заг. ред. акад. С. Д. Максименка. Київ : Видавництво Людмила, 2025 . Т.1 / [С.Д.Максименко та ін.]. 4-те вид., перероб. і допов. 2025. 567 с.
4. Загальна психологія: підруч. для студентів вищ. навч. закл. / за заг. ред. акад. С. Д. Максименка. Київ : Видавництво Людмила, 2025. Т.2/ [С.Д.Максименко та ін.]. 4-те вид., перероб. і допов. 2025. 454 с.
5. Загальна психологія : підручник / В. П. Москалець ; Прикарпат. нац. ун-т ім.Василя Стефаника. Київ : Ліра-К, 2020. 562 с.
6. Загальна психологія: підручник / Мирослав Савчин. 4-те вид., допов. Київ : Академія, 2024. 350 с.
7. Загальна психологія: теорія та практикум : підручник / Н. М. Ільїна, С.О.Мисник. Суми : Університетська книга , 2021. 369 с.
8. Загальна та вікова психологія : навч.-метод. посіб. / уклад.: С. С. Доскач, Л.Б.Костик ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : ЧНУ : Рута, 2023.255 с.
9. Психодіагностика: навч. посіб. / Л. Любіна, А. Борисюк, В. Радчук ; Вищ. держ. навч. закл. України "Буковин. держ. мед. ун-т", Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : Яворський С. Н. [вид.], 2018. 276 с.
10. Психодіагностика : навч. посіб. для бакалаврів ден. та заоч. форми навчання спец. 053 "Психологія" / Чала Ю. М., Шахрайчук А. М. ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків : Панов А. М., 2018. 245 с.
11. Психодіагностика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М. С. Корольчук, В.І. Осьодло ; заг. ред. д-ра психол. наук, проф. М. С. Корольчука; Київ. нац. торг.-екон. ун-т, Нац. акад. оборони України. Київ : Ельга : Ніка-Центр, 2012. 399 с.
12. Психодіагностика : підруч. для студентів ВНЗ / Т. В. Бушуєва. Київ ; Ніжин : Лисенко М. М., 2016. 503 с.
13. Психологія (загальна та вікова) : навч. посіб. / Алла Аханова ; Упр. освіти і науки Волин. облдержадмін., Комунал. закл. вищ. освіти "Луц. пед. коледж" Волин. облради. Київ : Патерик, 2024. 254 с.
14. Психологія розвитку та успіху особистості: навч. посіб. / Г. М. Закалик, Ю.М.Терлецька, Н. М. Шувар ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2019. 487 с
15. Психологія сім'ї: навч. посіб. / Кіра Седих. 4-те вид., випр. Київ : Академія, 2024. 190 с.
16. Соціальна психологія : навч. посіб. / М. М. Слюсаревський, Н.В.Хазратова ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2019. 351 с.
17. Соціальна психологія: навч. посіб. для студентів ВНЗ / Н. М. Ануфрієва,

Т.М.Зелінська, Н. О. Єрмакова. Київ : Каравела, 2016. 369 с.

Додаткова література

1. Вікова психологія (з практикумом) : лаб. практикум для студентів на бакалавр. рівні спец. 053. Психологія. Спеціалізація: соціальна психологія, практична психологія / Н. О. Олейник ; Херсон. держ. ун-т, Каф. заг. та соц. психології. Херсон : Гельветика, 2018. 75 с.
2. Вікова психологія в схемах та таблицях: [метод. посіб.] / Алла Аханова ; Упр.освіти і науки Волин. облдержадмін., Комун. закл. вищ. освіти "Луцький пед. коледж" Волин. облради. Київ : Патерик, 2024. 75 с.
3. Вікова психологія: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів / К. В. Дубініна ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Ф-т педагогіки і психології, Каф. психології і педагогіки. Київ : Слово, 2017. 175 с.
4. Психологія розвитку особистості в системі фахової підготовки: монографія; за ред. д-ра психол. наук, проф. Зарицької В. В. ; Класич. приват. ун-т. Запоріжжя : Класич. приват. ун-т, 2017. 243 с.
5. Психологія розвитку. Тести : навч. посіб. / М. В. Максимов. Київ : Ліра-К, 2020. 242 с.
6. Соціальна психологія груп. Хрестоматія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад. : Ю. О. Бабаян та ін.] ; за заг. ред. Н. О. Євдокимової. Миколаїв : Іліон, 2013. 637 с .
7. Соціальна психологія та конфліктологія: навч. посіб. / В. В. Омельченко ; Харків. нац. ун-т радіоелектроніки. Харків : ХНУРЕ, 2020
8. Соціальна психологія у термінах і поняттях: навч. посіб. / Г. М. Закалик, Ю. М. Терлецька, Н. М. Шувар ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2018. 130 с.
9. Соціальна психологія: хрестоматія : навч. посіб. / [уклад.: С. О. Ставицька та ін. ; під ред. С. О. Ставицької, Д. Д. Отич] ; [Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова]. Київ : Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, 2018. 341 с
10. Myers David G., Psychology in Everyday Life / David G. Myers, Nathan C. DeWall. New York: Worth Publishers. 2014. 416p.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

**відповідей на усному фаховому іспиті з «Основ психології»
для здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр»
(друга вища освіта за іншою спеціальністю)
за спеціальністю – С4 – Психологія**

Екзаменаційний білет фахового іспиту складається з двох запитань і оцінюється таким чином:

Питання 1	Питання 2
50 балів	50 балів

Усім абітурієнтам за рішенням приймальної комісії присвоюється коефіцієнт 100, що в сумі з балами за усну відповідь на питання екзаменаційного білету складає 200 балів.

Мінімальна кількість балів на вступному випробуванні – 100.

Знання абітурієнтів оцінюються за такими критеріями:

174-200 балів (високий рівень) виставляються за повну, ґрунтовну, аргументовану відповідь, глибокі знання змісту предмета: уміння розкрити і науково обґрунтувати теоретичні положення, здатність аналізувати, порівнювати, виділяти головне; чітко висловлювати власні судження і особисте ставлення до проблеми, відповідь відзначається системністю, послідовністю, логічністю викладу думок і творчим підходом.

149-173 бали (достатній рівень) виставляються за повну, аргументовану відповідь, абітурієнт аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування про ті чи інші психолого-педагогічні феномени, але допускає незначні неточності у розкритті змісту і логіці викладу навчального матеріалу.

124-148 балів (середній рівень) виставляється за повну, аргументовану відповідь на окремі питання; решта відповідей – поверхові; абітурієнт плутає поняття, допускає неточності у теоретичних знаннях; відсутня здатність аналізувати й узагальнювати.

100-123 бали (низький рівень) виставляється за неповну, не аргументовану відповідь на одне питання, абітурієнт не володіє достатніми теоретичними знаннями, не знає наукових фактів, визначень; відсутня здатність аналізувати; не вміє оцінювати психічні факти та явища.

Адреса електронної пошти та сайту admission@chnu.edu.ua; <http://chnu.edu.ua>
Контактний телефон секретаря приймальної комісії (80372) 525669; 584711